

Käsihygienia

Käsihygienia koskee kaikkia työntekijöitä, jotka työnsä puolesta liikkuvat potilaita hoitavissa yksiköissä. Mikrobit leviävät tavallisimmin kosketustartuntana käsien välityksellä. Terveystieteissä tämä tartuntatietä katkaistaan hyvällä käsihygienialla. Sormukset, kellot, käsikorut ja **teko- ja rakennekynnet sekä kynsilakka on kielletty**, koska ne estävät käsihygienian toteutumisen. Niiden alle kerääntyy helposti kosteutta ja likaa, jotka tarjoavat otollisen kasvualustan mikrobeille.

Menetelmät	Tarkoitus	Miten	Milloin
Käsien desinfektio	Poistaa ja tuhoaa väliaikainen mikrobifloora	1. Ota kaksi painallusta (3–5 ml) huuhdetta ja levitä huuhte kaikkiin käsien pinnoille. 2. Pyöritä sormenpäitä kämmenessä. Huomioi, että sormenpäät kastuvat molemmin puolin. Toista tämä toisella kädellä. 3. Hiero lopuksi molemmat peukalot pyörivin liikkein. Hieronnan tulee kestää vähintään 15 sekuntia. Käsien desinfektio-tekniikka	4 muistisääntöä hyvään käsihygieniaan: <ul style="list-style-type: none"> • Ennen kuin kosketat potilasta tai hoitoympäristöä (1) • Juuri ennen aseptista toimenpidettä (2) • Heti eritteiden käsittelyn jälkeen (3) • Potilaan/potilaan lähiympäristön koskettamisen jälkeen (4) • Ennen elintarvikkeiden käsittelyä • WC-käynnin jälkeen
Käsien saippuapesu	Puhdistaa kädet liasta ja eritteistä	Pese kädet haalealla vedellä ja saippualla, huuhte ja kuivaa kertakäyttöpyyhkeellä. Desinfioi kädet alkoholihuuhteella.	Jos kädet ovat näkyvästi likaiset WC-käynnin jälkeen Clostridium difficile ja virusgastroenteriittipotilaita hoidettaessa.
Kirurginen käsien desinfektio			
Suojakäsineet			
Ihon hoito	Pitää käsien ihon hyvässä kunnossa ja säilyttää ihon normaalinkosteustasapainon	Vältä turhaa käsien saippuapesua.	Aina
		Käytä alkoholihuuhdetta.	Aina
		Käytä käsirasvoja.	Työpäivän jälkeen, tarvittaessa työpäivän aikana
		Hoida ihohaavat ja tulehdukset.	Aina

Mikäli huuhdetta ei voida sijoittaa hoitoympäristöön, henkilökunnan kannattaa pitää alkoholikäsihuhdepulloa työvaatteen taskussa potilastyössä. Markkinoilla on useita alkoholittomia käsihuhuhteita, mutta yhdenkään tehosta ei ole olemassa riittävästi kliinisiin tutkimuksiin perustuvaa näyttöä. Sen vuoksi alkoholipohjainen käsihuhde on aina ensisijainen tuote käsien desinfiointiin potilastyössä. Sen ainoana, mutta selvästi huonompana vaihtoehtona on käsien saippuapesu, jos alkoholihuuhteen käyttö on mahdotonta.

Menettelyohje | HUS | Infektiosairauksien klinikka | 4.5.2022

